

Програм развоја наставно стручног и наставно
истраживачког подмлатка Академија техничко-
васпитачких струковних студија 2022-2025.

Република Србија
АКАДЕМИЈА ТЕХНИЧКО-ВАСПИТАЧКИХ
СТРУКОВНИХ СТУДИЈА
Број: 01-1/318-8
Датум: 25.03.2022. године
Н И Ш

На основу члана 65. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018, 73/2018 67/2019 и 6/2020), члана 70. став 1 тачка 29. Статута Академије техничко-васпитачких струковних студија (Пречишћен текст број: 01-1/414-3 од 01.06.2021. године, бр: 01-1/825-3 од 02.12.2021. године), Наставно-стручно веће Академије техничко-васпитачких струковних, на електронској седници одржаној дана 25.03.2022. године, донело је

Програм развоја наставно стручног и наставно истраживачког подмлатка Академија техничко-васпитачких струковних студија 2022-2025. године

Развој наставно стручног подмлатка у оквиру Академије техничко-васпитачких струковних студија (у даљем тексту: Академија) и унапређење компетентности за креирање препорука образовних политика један је од специфичних циљева садржаних у Стратегији развоја образовања. Програм развоја наставно стручног подмлатка АТВСС предвиђа активности подршке младим сарадницима И наставници током укључивања у наставно стручни и развојни рад, као и активности подршке унапређења квалитета аналитичких вештина и њиховог истраживачког рада.

Реализацијом програмских активности, кроз подстицање наставно стручног индивидуалног и тимског рада, као и укључивањем у активности које су од општег интереса за развој АТВСС Ниш, младим сарадницима И наставницима се даје прилика да се интегришу у све аспекте рада и пословања АТВСС Ниш, као високо образовне институције.

Руководиоци одсека Ниш, Пирот и Врање су одговорни за реализацију Програма и у обавези је да Председнику Академије подносе годишњи извештај о реализацији програмских активности, у складу са постављеним циљевима. Реализација Програма почиње даном усвајања Програма на седници Савета АТВСС.

У реализацији Програма, поред Председника академије, чланова Колегијума, шефова катедри учествују и сви запослени уколико се њихов допринос оцени релевантним за научноистраживачки и стручни развој подмлатка.

Општи циљеви

Општи циљеви Програма су:

- Пружање подршке младим сарадницима у настави кроз упознавање са организацијом и радом установе, ради бржег интегрисања у све активности установе;

- Упознавање младих сарадника са основним методама и техникама наставног процеса, научног истраживања ради њиховог оспособљавања за самосталан наставни стручни И научно стручни рад;
- Оспособљавање младих сарадника за имплементацију стечених знања приликом пријаве и реализације пројеката, у сарадњи са домаћим и иностраним партнерима.

Програмске активности

Програмске активности, усклађене са општим циљевима Програма, су:

- Оријентација;
- Менторство;
- Усавршавање;
- Усмено представљање резултата научноистраживачког рада и
- Практични рад.

1. Оријентација

Програмску активност Оријентација чини механизам за упознавање младих сарадника са оперативним радом АТВСС Ниш, а која има за циљ њихову бржу интеграцију у колектив.

Овом програмском активношћу уређује се почетак рада сарадника, од момента пријема у радни однос, до потпуног упознавања са принципима рада установе. Два наставника, делегирана од стране шефа катедре, имају задатак да младог истраживача упознају са инфраструктуром установе (Кабинет председника, кабинете руководиоца, студентска служба Библиотека, Служба за материјално-финансијско пословање, ИТ), са стратешким документима (Статут АТВСС Ниш, Правила Студија, Правилник о избору наставника у звање, Правилник о раду, Правилник о дисциплинској одговорности, запослених, Стратегија за унапређење квалитета и пословним оперативним процедурама (Процедура за коришћење годишњег одмора, Процедура за службена путовања), као и да представе младог колеге колективу;

Младом сараднику се пружају основне информације и упутства неопходна за укључивање у рад и обављање свакодневних научноистраживачких активности:

- креирање налога за електронску пошту,
- добијање параметара за удаљени приступ Кобсон-у,
- употреба институционалног репозиторијума објављених радова,
- информисање о стратешким документима и процедурама које се односе на стручно истраживачки рад
- упознавање са принципима и листама ранжираних часописа Министарства, ВОС, СЦОПУС
- Упознавање сарадника са релевантним правним актима установе, као и другим значајним документима из области научноистраживачког рада;

- информисање о линковима корисним за обављање научноистраживачког рада и слично.

2.Менторство

Менторски рад у АТВСС реализују наставници у звању професора струковних студија са радним искуством од најмање пет година.

Менторски рад са научноистраживачким подмлатком АТВСС Нишм реализује се кроз следеће категорије менторства.

- **Прва категорија** - „менторство сарадника у настави“ подразумева рад ментора и лица које је изабрано у звање „сарадника у настави,“ током целог изборног периода (1+1 година) и анагажовања у установи.
- **Друга категорија** – „менторство асистента“ обухвата рад ментора и лица које је изабрано у звање асистента током целог изборног периода и анагажовања у установи.
- **Трећа категорија** – „менторство младих наставника“ обухвата рад ментора и лица које је изабрано у звање предавача током изборног првог изборног периода И анагажовања у установи.

Из специфичних карактеристика кључних задатака у раду ментора са сарадницима у настави дефинисане су опште и посебне одредбе за све три категорије појединачно.

2.1. Менторство сарадника

Опште одредбе

Сарадник у настави је студент мастер академских и струковних студија на високошколским установама чији је оснивач Република Србија или приватно лице, коме је по основу избора омогућено да буде укључен у реализацију наставног процеса и стручно развојних пројеката. Колегијум одсека предлаже ментора, а одлука се усваја на седници НСВ одсека. Менторски рад са сарадником одређује се на период од 12 месеци, од дана доношења одлуке о именовању ментора уз могућност продужавања на период од још једне године. Ментор се бира из редова наставника, при чему постоји ограничење да једна особа може бити ментор само једном сараднику у периоду трајања менторства.

Посебне одредбе

Посебне одредбе дефинишу обавезе ментора и сарадника у настави.

Обавезе ментора одређене Програмом су:

1. Пружање помоћи стипендисти да развије базичне компетенције и вештине неопходне за успешно обављање наставног И стручног рада;
2. Припрема два научна стручна рада у складу са планом и програмом мастер струковних студија које стипендиста похађа;
3. Припрема рада у Зборнику АТВСС Ниш, при чему је сарадник први аутор, а ментор коаутор на раду

4. Праћење рада и напретка сарадника и извештавање о његовом напретку на годишњем нивоу.

5. Ангажовање ментора у раду са наставно стручним подмладком вреднује се на недељном нивоу са 1 часом наставе.

Извештај о менторском раду (Анекс 1. овог Правилника) пружа информације о активностима и степену ангажовања сарадника у вези са реализацијом наставног процеса, врсти ангажовања на мастер студијама и ван наставним активностима у установи.

Обавезе сарадника одређене Програмом су:

1. Праћење инструкција добијених од стране ментора и
2. Поштовање динамике извештавања (усменог и писменог) у складу са захтевима ментора.
3. Активности на промовисању резулта Установе

2.2. Менторство Асистената (друга категорија)

Опште одредбе

Асистент у настави је студент докторских студија на високошколским установама чији је оснивач Република Србија или приватно лице, коме је по основу избора омогућено да буде укључен у реализацију наставног процеса и стручно развојних пројеката. Колегијум одсека предлаже ментора, а одлука се усваја на седници НСВ одсека. Менторски рад са асистентом одређује се на период од 12 месеци, од дана доношења одлуке о именовану ментора уз . Ментор се бира из редова наставника при чему постоји ограничење да једна особа може бити ментор само једном асистенту у периоду трајања менторства.

Посебне одредбе

Посебне одредбе дефинишу обавезе ментора и асистента.

Обавезе ментора одређене Програмом су:

1. Упознавање асистента са основним наставним, стручним И научноистраживачким активностима установе (основна истраживања, годишња научне конференција, стручне публикације установе, преглед стручних и међународних пројеката пројеката, као и пројеката сарадње са привредом);
2. Упознавање асистента са актерима из екстерног окружења који утичу на рад установе (државни и недржавни актери);
3. Пружање помоћи асистенту приликом укључивања у рад установе, (катедре, одсека И Академије), пре свега кроз активно учешће асистента у организационим активностима, наставном процесу и научно стручним конференцијама
4. Пружање помоћи асистенту у савладавању основних метода и техника наставног процеса, научног истраживања (прикупљање, систематизација и преглед литературе, претрага релевантних часописа, избор методологије и сл.);

5. Припрема једног рада годишње за научну конференцију (домаћу или међународну) током трајања менторства, при чему је асистент први аутор, а ментор коаутор на раду;
6. Припрема рада за Зборник АТВСС Ниш, при чему је асистент први аутор, а ментор коаутор на раду
7. Учешће на домаћој или међународној научној конференцији ради дисеминације резултата стручног односно научноистраживачког рада асистента;
8. Помоћ у припреми два семинарска (или одговарајућа) рада, предвиђених планом и програмом докторских студија;
9. Помоћи приликом аплицирања за учешће у програмима усавршавања у земљи и иностранству (летње школе, семинари, обуке, радионице) и
10. Праћење рада и напретка асистента и извештавање руководиоца одсека на годишњем нивоу.
11. Ангажовање ментора у раду са наставно стручним подмладком вреднује се на недељном нивоу као један час наставе.

Извештај о менторском раду са асистентом (Анекс 2. овог Правилника) пружа информације о активностима и степену ангажовања асистента у вези са реализацијом наставног процеса, стручном и научно истраживачком раду.

Обавезе асистента одређене Програмом су:

1. Праћење инструкција добијених од стране ментора, као и поштовање динамике извештавања (усменог и писменог) коју ментор захтева;
2. Презентација резултата на у циљу дисеминације резултата научноистраживачког рада асистента – једном у 12 месеци;
3. Активности на промовисању резултата Установе

2.3. Менторство предавача (трећа категорија)

Опште одредбе

Предавач јесте лице у звању доктора наука или магистра, коме је по основу избора омогућено да буде укључен у реализацију наставног процеса и стручно развојних пројеката. Колегијум одсека предлаже ментора, а одлука се усваја на седници НСВ одсека. Менторски рад са предавачем одређује се на период од 12 месеци, од дана доношења одлуке о именовању ментора. Ментор се бира из редова наставника при чему постоји ограничење да једна особа може бити ментор само једном предавачу у периоду трајања менторства.

Посебне одредбе

Посебне одредбе дефинишу обавезе ментора и предавача.

Обавезе ментора одређене Програмом су:

1. Упознавање предавача са основним наставним, стручним и научноистраживачким активностима установе (основна истраживања, годишња научне конференција, стручне публикације установе, преглед струлних и међународних пројеката пројеката, као и пројеката сарадње са привредом);
2. Упознавање предавача са актерима из екстерног окружења који утичу на рад установе (државни и недржавни актери);
3. Пружање помоћи предавачу приликом укључивања у рад установе, (катедре, одсека И Академије), пре свега кроз активно учешће предавача у организационим активностима, наставном процесу и научно стручним конференцијама
4. Пружање помоћи предавача у савладавању метода и техника наставног процеса, научног истраживања (прикупљање, систематизација и преглед литературе, претрага релевантних часописа, избор методологије и сл.);
5. Припрема једног рада годишње за научну конференцију (домаћу или међународну) током трајања менторства, при чему је предавач први аутор, а ментор коаутор на раду;
6. Учесће на домаћој или међународној научној конференцији ради дисеминације резултата стручног односно научноистраживачког рада асистетна;
7. Помоћи приликом аплицирања за учешће у програмима усавршавања у земљи и иностранству (летње школе, семинари, обуке, радионице) и
8. Праћење рада и напретка асистента и извештавање руководиоца одсека на годишњем нивоу.
9. Ангажовање ментора у раду са наставно стручним подмладком вреднује се на недељном нивоу као један час наставе.

Извештај о менторском раду са предавачом (Анекс 3. овог Правилника) пружа информације о активностима и степену ангажовања асистента у вези са реализацијом настанвог порцеса, стручном И научно истра-живачком раду.

Обавезе асистетна одређене Програмом су:

1. Праћење инструкција добијених од стране ментора, као и поштовање динамике извештавања (усменог и писменог) коју ментор захтева;
2. Презентација резултата на у циљу дисеминације резултата научноистраживачког рада – једном у 12 месеци;
3. Активности на промовисању резулта Установе

3. Усавршавање

Општи циљ програмске активности Усавршавања сарадника јесте подржавање и подстицање стицања знања непосредном разменом научних информација и научних достигнућа, као и допринос интензивирању сарадње АТВСС на међународном плану, што је складу са стратешким циљевима развоја АТВСС.

Програм развоја научноистраживачког подмладка АТВСС Ниш, предвиђа и активности које су намењене усмеравању младих истраживача ка посебним облицима усавршавања и укључивања у домаће и међу-народно научно окружење. Једна од форми Усавршавања подразумева упућивање младих истраживача на усавршавање у иностранство, са посебним акцентом на институције са којима АТВСС Ниш већ има сарадњу у области настанво стручног И научноистраживачког рада.

Остале форме обухватају финансирање учешћа младих истраживача на конференцијама, семинарима, радионицама и другим видовима обукама, које организују домаће и међународне научне институције. Из карактеристика и циљева програмске активности *Усавршавање* произилазе два вида усавршавања младих сарадника и предавача АТВСС Ниш

4. Интерно усавршавање

Општи циљ интерног усавршавања младих сардника је унапређење њихове компетентности. Интерно усавршавање се реализује у оквирима расположивих капацитета установе и подразумева организовање предавања, курсева и радионица од стране наставника, као и гостујућих предавача. Интерно усавршавање има вишеструке користи како за младе сараднике и предаваче, целокупно наставно особље јер се интерним обукама реализују стратешки циљеви АТВСС Ниш - подизање изврсности рада запослених и њихове компетентности за креирање наставно стручних, тј. утицаја и реализације резултата научноистраживачког рада.

Динамика организовања интерних обука се одређује на нивоу одсека.

Екстерно усавршавање подразумева подршку усавршавању сарадника и предавача, кроз њихово упућивање на учешће у летњим школама, обука у привреди, семинарима, радионицама и другим видовима стицања нових знања. Потребно је истаћи и улогу ментора у подршци сарадницима при избору програма усавршавања.

Млади сарадници се могу упутити на програме екстерног усавршавања факултета, института и других организација, пре свега са онима са којима АТВСС већ има остварену сарадњу, а у складу са могућностима и интересовањем младих сардника. Млади сарадник може и у договору са ментором, уз адекватно образложење, да предложи форму усавршавања за који сматра да ће бити од значаја за развој његовог научноистраживачког и стручног рада.

Усмено представљање резултата стручног и научноистраживачког рада

Научноистраживачки рад обухвата и усмено представљање добијених резултата истраживачког процеса. Усмено представљање резултата повећава вероватноћу да резултати добију употребну вредност, те је подршка младим сарадницима у овој програмској активности посебно важна за јачање и развој њихових научноистраживачких капацитета. Научне (домаће и међународне) конференције, научни скупови и округли столови представљају најчешће видове екстерног усменог представљања резултата. АТВСС ће наставити да пружа подршку младим сарадницима кроз подстицање учешћа на међународним скуповима и конференцијама ради излагања резултата истраживања.

5. Практични рад

Циљ програмске активности Практичан рад је креирање услова за исказивање талената, знања, иницијатива и способности сарадника у настави И младих предавача, кроз укључивање у различите радне задатке. Кроз Практичан рад, сарадници и предавачи имају прилику да у пракси примене знања стечена стручним, наставним и научноистраживачким радом, којим се истовремено подстиче здрава конкуренција међу наставним особљем. Укључивање сарадника и младих предавача у реализацију стручних пројеката у уставове подразумева примену знања које су стекли кроз менторски рад, интерне обуке и екстерне програме усавршавања.

Кроз рад на реализацији пројеката примењених истраживања – међународних пројеката, стратешких пројеката и пројеката сарадње са привредом млади сарадници и предавачи ће имати могућност да учествују у припреми методологије истраживања, прегледу литературе, прикупљању података и обради истих, као и доношењу закључака и предлога за даља истраживања.

Председавајући Наставно-стручног већа Академије

др Срђан Јовковић, проф.струк.студија

Срђан Јовковић